



MAGISTRÁT MĚSTA PROSTĚJOVA

ODBOR ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ A PAMÁTKOVÉ PÉČE

ODDĚLENÍ PAMÁTKOVÉ PÉČE

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA 130/14, 796 01 PROSTĚJOV | IDDS: mrtbrkb

Číslo spisu: OUPPP/967/2023/Bc.Uhe

Oprávněná úřední osoba | vyřízení: Bc. Eva Uherková

Číslo jednací: PVMU 8349/2024 62

Oprávněná úřední osoba | podepsání: Ing. arch. Jan Mlčoch

Spisový znak: 411.1 A/10

Počet listů: 5

Počet příloh: 0

Listů příloh: 0

Prostějov, 12. 1. 2024



S00AX03BLT8P

ROZHODNUTÍ Č. 559/2023

Magistrát města Prostějova, Odbor územního plánování a památkové péče, Oddělení památkové péče, jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče (dále jen „*správní orgán*“), podle ustanovení § 29 zákona č. 20/1987 Sb., O státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*Památkový zákon*“), obdržel dne 19.12.2023 žádost žadatele, kterým je Římskokatolická farnost Čechy pod Kosířem, Mánesova č.p. 4, 798 58 Čechy pod Kosířem, o závazné stanovisko k akci „**Sanace zdiva a restaurování portálů kostela sv. Jana Křtitele v Čechách pod Kosířem, na pozemku st. p. 26 v katastrálním území Čechy pod Kosířem**“, a to pro restaurování.

Objekt je kulturní památkou (rejstř. č. ÚSKP 30760/7-5488).

Dnem podání výše uvedené žádosti s příloženým restaurátorským záměrem bylo podle ustanovení § 44, odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., Správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*Správní řád*“), zahájeno správní řízení, vedené pod spis. zn. OUPPP/967/2023/Bc.Uhe, v jehož průběhu bylo v souladu s ustanovením § 38, odst. 1 Správního řádu účastníkům řízení umožněno nahlížet do spisového materiálu a uplatnit připomínky a náměty k uvedenému předmětu řízení. V souladu s ustanovením § 14, odst. 6 Památkového zákona byla žádost postoupena k písemnému vyjádření Národnímu památkovému ústavu, ú. o. p. v Olomouci (dále jen „*NPÚ*“), které je zákonným podkladem pro vydání závazného stanoviska. Požadované vyjádření NPÚ vydal dne 9. 1. 2024 pod č. j. NPU- 391/112913/2023.

VÝROK

Na základě výše uvedené žádosti, po zmíněném písemném vyjádření NPÚ a na základě vlastní znalosti dotčeného místa a objektu vydává správní orgán podle ustanovení § 14, odst. 1 a 3 Památkového zákona toto závazné stanovisko: „**Sanace zdiva a restaurování portálů kostela sv. Jana Křtitele v Čechách pod Kosířem, na pozemku st. p. 26 v katastrálním území Čechy pod Kosířem**“ je přípustné za splnění následujících podmínek:

- *Nátěr exteriérových omítek bude proveden vápennou nebo nehydrofobní silikátovou barvou. Nátěr interiérových omítek bude proveden hlinkovými (klihovými) barvami nebo barvami na vápenné bázi. Před provedením nátěru dojde k vynesení barevných vzorků dle místa jejich konkrétního určení. Posouzení dosažení shody této barevnosti s barevností okolních ploch bude provedeno v rámci kontrolního dne, a teprve po konstatování zástupce orgánu státní*

památkové péče, že vzorky odpovídají výše uvedeným vzhledovým požadavkům, lze tyto práce provést jako celek.

- Povrch portálů bude podroben detailnímu průzkumu za účelem prokázání fragmentů historických povrchových nátěrů. Pokud bude prokázána existence fragmentů vrstev barevných nátěrů portálů, budou tyto podrobeny laboratornímu stratigrafickému průzkumu za účelem stanovení historického vývoje jejich povrchových úprav. Zbylé fragmenty barevných nátěrů budou ošetřeny tak, aby zůstaly na povrchu kamene zachovány. Jedno paré stratigrafického průzkumu bude odevzdáno orgánu státní památkové péče (odboru územního plánování a památkové péče Magistrátu města Prostějova) a jedno paré odborné organizaci státní památkové péče (NPÚ, ú. o. p. v Olomouci) nejpozději do 60 dnů od provedení obnovy.*
- Držitel povolení MK ČR k restaurování, jež bude provádět restaurátorské práce na dotčených portálech, bude držitelem povolení k restaurování nepolychromovaných uměleckořemeslných nefigurálních děl z kamene.*
- Po skončení práce bude zpracována Závěrečná restaurátorská zpráva (zpracovaná dle ust. § 10, odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších právních předpisů), která bude do 60 dnů po ukončení restaurování odevzdána v jednom paré NPÚ, územnímu odbornému pracovišti v Olomouci k archivaci.*

Restaurátorské práce musí být provedeny v souladu s ustanovením § 14, odst. 8, a § 14a Památkového zákona restaurátorem – držitelem příslušného povolení Ministerstva kultury České republiky (dále jen „MK ČR“), specialistou pro restaurování (dle třídníku specializací restaurátorských prací, který je přílohou č. 1 téhož zákona).

Správní orgán upozorňuje žadatele, že po skončení restaurátorských prací musí být v souladu s ustanovením § 10, odst. 4, Vyhlášky MK ČR č. 66/1988 Sb., kterou se provádí Památkový zákon (dále jen „*prováděcí vyhláška*“), zpracována *Závěrečná restaurátorská zpráva*, která bude v souladu s ustanovením § 39, odst. 1, Správního řádu ve lhůtě do šedesáti dnů po ukončení restaurování odevzdána v jednom paré k archivaci v NPÚ.

ODŮVODNĚNÍ

Dnem 19.12.2023 bylo na základě žádosti žadatele, kterým je Římskokatolická farnost Čechy pod Kosířem, Mánesova č.p. 4, 798 58 Čechy pod Kosířem, zahájeno správní řízení ve věci **„Sanace zdiva a restaurování portálů kostela sv. Jana Křtitele v Čechách pod Kosířem, na pozemku st. p. 26 v katastrálním území Čechy pod Kosířem“**, vedené pod spis. zn. OUPPP/967/2023/Bc.Uhe.

Protože objekt je kulturní památkou (rejstř. č. ÚSKP 30760/7-5488), je nutné k jakýmkoli změnám či úpravám ve smyslu Památkového zákona si předem vyžádat závazné stanovisko správního orgánu.

K zamýšleným pracem se písemně vyjádřil NPÚ dne 9. 1. 2024 pod č. jednacím NPU- 391/112913/2023. V souladu s ust. § 36, odst. 3 Správního řádu vyzval správní orgán účastníky řízení, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřili k jeho podkladům do 19. 1. 2024.

Navrhované práce mají spočívat zejména v těchto úkonech:

Předmětem předložené žádosti je záměr sanace zdiva a restaurování portálů kostela sv. Jana Křtitele.

A. Sanace zdiva

Odstranění vlhkosti z omítek objektu spočívá v zabránění dalšímu přítoku srážkových vod ze střechy, z terénu a chodníku kolem objektu k patě stěny a do podkladních vrstev podlahy a postupné vysušení

zdi obnovením degradovaných vlhkých omítek omítkami sušícími. Bude rovněž provedeno očištění nánosů řas a sinic ze soklu a parapetu vlysů rámovaných lesénami. Bude obnovena funkčnost těsnění svislé jílové izolace kolem té části stavby, která je zapuštěna pod úroveň terénu. Omítky stěn na vstupním a severozápadním průčelí a rovněž omítky kolem dešťových svodů zasažené vlhkostí budou obnoveny z románské malty s jemnozrnným hladkým štukováním. Bude provedeno utěsnění paty vnějšího líce stěny proti svahu, aby se zabránilo dalšímu pronikání srážkových vod a od tajícího sněhu do stěny v úrovni podlahy a podpodlahových vrstev. Bude provedena oprava degradované a vlhké vnitřní omítky v kněžišti v rozsahu po pilíře vítězného oblouku, kolem kamenného portálu vstupu do krypty, kde jsou namáhané omítky především ostřikem, a na bočních stěnách sakristie a předsíně oratoře tam, kde je souvrství podlahy pod úrovní okolního terénu. Rovněž bude provedena oprava venkovní i vnitřní omítky zavlhlé ostřikem kolem dešťových svodů.

Zjištěné poruchy:

Kolem kostela je nedávno vydlážděný chodník ze zámkové dlažby. Chodník je v místě vstupu do sakristie a za presbytářem výrazně výš než podlaha kostela a prahy vstupů. Naštěstí podlaha kostela je dlážděná černo-bílou kamennou dlažbou do vápenné malty přímo na terén vyrovnaný lehce násypem sutí a paropropustnými spárami odvětrává difuzí vlhkost do vnitřního prostoru kostela a vnitřní omítky degradují pouze v části pod úrovní terénu. Přívalové deště vtékaly z plochy svahu přímo k patě stěny presbytáře a sakristie kostela a rovněž mezerou pode dveřmi sakristie, pod původním prahem bočního vchodu a po schodišti do krypty. Tomu nasvědčuje i úprava soklové partie zvenčí cementovými omítkami při některé z posledních oprav fasády. Bohužel jsou cementové omítky parotěsné, takže stoupající kapilární vlhkost v pórech zdiva může odvětrávat do vnitřního prostředí lodi kostela až nad úroveň tohoto soklu, čímž se zvyšuje tlak vodní páry v omítkách a dochází k jejich odlupování. To se odehrává v presbytáři. U vstupního portálu do krypty kromě difuzní a kapilární vlhkosti pod obkladem stěny nalezneme i vlhkost z kondenzace vzdušných par na tepelném mostu – na kameni, který je vlhký a degradovaný vysoko nad úroveň ostřiku z terénu. Zvenčí je na styku cihelného zdiva s terénem omítky soklu cca 150 – 300 mm nad povrchem terénu, takže do paty zdi ze svahu přímo zatéká, nebo u paty stěny může ležet poměrně vysoká vrstva sněhu, proti kterému není vnější stěna chráněná vodotěsnou izolací.

Navržené práce:

Budou osekány stávající degradované omítky vně i uvnitř v nezbytném rozsahu. Na podkladu pro nové omítky je nutné vyškrábat spáry cca do 30 mm hloubky, očistit zdivo tlakovým vzduchem a omýt vodou. Budou odstraněny jílovými částicemi půdy zcela zanesené zásypy vsakovacích jam pod dešťovými svody v travnatém povrchu. Bude odstraněn zásyp šterkem mezi presbytářem a chodníkem. Bude rozebrána dlažba před vstupním prahem sakristie a u chodníku před kryptou za účelem provedení utěsnění styku dlažby s prahem zvenčí proti pronikání srážkové vlhkosti. Dlaždice budou očištěny a uloženy pro opětovné použití. Bude provedena oprava podkladu pod dlažbu s utěsněním spár dlažby zajilovávkou bentonitovými pásky. Především mezi jalový stupeň schodiště u kamenného portálu a dlažební desky první řady bude vložen těsnící jílový bentonitový pásek chráněný geotextilií.

Dojde k odstranění zaneseného zásypu vsakovacích jam pod kamennými korýtky se žlábkem pod jednotlivými dešťovými svody. Výkopy budou provedeny v nezbytném minimálním rozsahu do hl. max. 400 mm v rozsahu původního propustného zásypu vsakovací jámy. Bude provedena úprava zemní pláně pro přeložení kamenné dlažby před hlavním vstupem.

Podél kostela u paty zdi bude provedena mělká rýha š. 100 – 150 mm do hloubky 250 – 300 mm pro utěsnění paty zdi na styku s terénem zajilovávkou. Bude provedeno utěsnění zajilováním rýhy u paty vnější stěny na styku s chodníkem a kamennými schody. Zajilovávku je možné provést bentonitovým granulátem chráněným geotextilií, bentonitovými rohožemi nebo pásky. Na utěsnění průsaků stěnami, v místě ostřiku dešťovou vodou ze střešních svislých svodů a v místě prahu a schodiště vstupu, do krypty kostela bude využito tradiční technologie – jílových izolací. Zajilování vnější stěny do hl. min. 250-300 mm bude bentonitovými rohožemi. Utěsnění stavby jílem v místě styku prahu

a dlažby před vstupem do krypty bude provedeno doplněním jílové rohože jílovými (bentonitovými) pásky.

Jako náhrada za vlhkostí degradované omítky budou provedeny pro venkovní i vnitřní úpravy povrchů sušící románské omítky (tzv. sanační omítky IV. generace splňující normy WTA co do množství vzduchových pórů, např. KEMASAN), které svými fyzikálními vlastnostmi zaručují nejen trvalou funkci odsoušení kapilární vlhkosti ze zdiva, ale vylučují i zasolování omítky. Je patrné, že vnitřní i venkovní omítky byly v soklové partii opravovány a nepředpokládá se nálezy polychromní výzdoby.

Vnitřní omítky jsou vlhké především v rozsahu oblouku kněžiště, kde dochází k přímému pronikání dešťových srážek do zdiva vlivem spádových poměrů terénu a komunikace za a nad kostelem. Po odstranění vlhké omítky vnitřního soklu a vlhké omítky nad ním, tedy do výšky 900 mm u vítězného oblouku a do výšky 2100 mm ve vrcholu oblouku za oltářem, bude navíc pod úroveň podlahy provedeno na hloubku min. 50 mm proškrábnutí spáry mezi stávající dlažbou a očištěnou a omytou stěnou zbavenou omítky. Do této spáry bude vtlačen systémový mrazuvzdorný trvale pružný tmel (např. HIDROSTOP ELASTIK). V místě, kde dlažba od samého počátku nebyla ukončena u stěny, bude pro provedení sušící manžety vytvořena rýha, sušící manžeta bude zapuštěna 150 mm pod úroveň podlahy a rýha bude zasypána drceným štěrkem frakce 8-16. Nad ním bude provedena sušící difuzní manžeta do výšky 150 mm z mikroporézní sušící omítky v tl. min. 27 mm (např. HYDROMENT KEMA). Na tuto manžetu bude pokračovat do výšky soklu sušící románská omítka (např. KEMASAN 590, BAUMIT SANOVA WTA, atd). Na sušících románských mikroporézních vnitřních omítkách je nutno provést výmalbu barvou s minimálním difuzním odporem v barvě dochované na původních omítkách v presbytáři.

Celou vnější plochu soklové partie kostela je třeba zbavit nánosů řas a sinic algicidními prostředky. Pata obvodové stěny presbytáře pod úrovní omítky soklu a dále na hloubku rýhy ve štěrkovém zásypu mezi kostelem a chodníkem pro utěsnění jílem bude opatřena mrazuvzdorným trvale elastickým těsnícím tmelem (např. KEMATRON s prostředkem AKVATRON). Na takto připravený utěsněný podklad bude proveden vázací můstek (Kemakol) a do vlhkého můstku natažení sušící mrazuvzdorné mikroporézní omítky (HYDROMENT apod.) jako mrazuvzdorné difuzně otevřené sušící manžety do výšky 150 mm nad terén. Bude provedeno vyhlazení ploch mikroporézním mrazuvzdorným štukem na bázi románského vápna KEMAGLET G.

Nad sušící manžetou budou použity sušící omítky na bázi románského vápna – (KEMASAN 590, BAUMIT SANOVA, apod.) z hotových omítkových směsí. Na vnějším líci soklu bude provedeno přeštukování štukem KEMAGLET G, aby byl vytvořen naprosto hladký povrch odpovídající hladkému povrchu původních omítek. Na venkovních omítkách bude proveden nátěr difuzně otevřenou fasádní nátěrovou hmotou vč. penetrace v barvách dle stávající barvy fasády – lomená bílá (krémově smetanová), jemně zlatá okrová.

B. Restaurování

Bude provedeno restaurování pískovcového vstupního portálu do krypty se třemi erby a kamenným obkladem a zastřešením. Bude provedeno restaurování a reprofilace degradovaného pískovcového portálu bočního vstupu do kostela. Bude restaurován kamenný jednoduchý obdélníkový portál s ornamentem vstupních dveří na kruchtě.

Bude provedeno restaurování vstupních dveří do sakristie s kovářsky zdobenými panty a nýty. Bude provedeno restaurátorské ošetření dvoukřídlových dveří hlavního a bočního vstupu i bočních dveří na kruchtě s odstraněním starého nátěru, napuštěním dřeva lněným olejem, přetmelováním, opravou klapačky a novým nátěrem dřevěných částí a s odřezáním a novým nátěrem kovaných částí dveřních křídel – závěsů, klik, štítků a kovaných nýtů s následnou povrchovou úpravou kovářskou barvou s grafitem. Restaurátorský záměr ke dveřím bude předložen v samostatném správním řízení.

Technický stav díla:

Vstupní portál do krypty

Vstupní portál do krypty je značně poškozen vlivem vztlínající vlhkosti a zasolení kamene ve spodních částech. Vodorozpuštěné soli v kameni způsobují destrukci některých pískovcových desek obkladu.

Povrch kamene je biologicky napaden mechy a lišejníky. Kámen je lokálně poškození korozí kamene s mechanickým poškozením. V místech dešťových stínů se vyskytují sádrovcové krusty a tmavé depozity. V pravé části došlo k odpadnutí pískovcového obložení, vlivem korodovaných kotvících skop a kramlí.

U vstupního portálu do krypty kromě difuzní a kapilární vlhkosti pod obkladem stěny zevnitř nalezneme i vlhkost z kondenzace vzdušných pár na tepelném mostě – kámen má nižší teplotu než povrch stěny pod ním a po větší část roku je na něm teplota rosného bodu, při níž dochází ke kondenzaci vzdušné vlhkosti na studeném povrchu. Proto je vlhký a degradovaný pískovcový obklad a ostění portálu vysoko nad úroveň ostříku z terénu a vstupního schodiště.

Boční portál při vstupu na kruchtu

Tento portál je staticky narušený, v horní části překladu prasklý, zajištěný kovovou kramlí. Pravá pata portálu je zcela poškozená, degradovaná, původní autentický povrch chybí. Pata je prasklá na tři části, pravděpodobně vlivem koroze pantů od dveří, které jsou kotveny do kamene. Nevhodně jsou patky portálů zapuštěny do betonu (který tvoří vyvýšený schod, aby nedocházelo k zatékání vody dovnitř kostela). Povrch kamene je biologicky napaden mechy a lišejníky. Kámen je lokálně poškození korozí kamene s mechanickým poškozením.

Hlavní portál při vstupu do kostela

Povrch kamene je biologicky napaden mechy a lišejníky. Staticky není portál poškozený, paty portálu nejsou prasklé od kotvících pantů nesoucí hlavní vchodové dveře. Kámen je lokálně poškození korozí kamene s mechanickým poškozením, otlučený, dochází k povrchové degradaci kamene.

Popis prací:

Vstupní portál do krypty

Před započítáním prací budou odebrány vzorky pro vyhodnocení vodorozpustných solí v kameni. Spodní část portálu je viditelně značně zasolena, kompletní odsolení portálu je k vzhledem k umístění nereálné, jedná se o vstup do krypty a pískovcové ostění portálu je pod úrovní okolního terénu. Je ale možné obsah solí redukovat, snížit obsah hodnot vodorozpustných solí v kameni formou odsolovacích zábalů a tím zabránit dalšímu poškození kamene.

Odsolování kamene bude provedeno opakovanými zábalami pomocí buničiny s destilovanou vodou a pomocí odsolovacích směsí. Čištění od biologického napadení bude provedeno pomocí regulované tlakové vody za nízkého tlaku. Tmavé depozity budou čištění pomocí čistící pasty na základě provedených zkoušek. Degradovaný kámen a pískovcové desky budou konsolidovány organokřemičitým zpevňovacím prostředkem. Zcela poškozené, degradované pískovcové desky budou vyměněny za stejný druh pískovce, jako je originál. Jedná se o tři desky obkladu v levé části a jedna v pravé části. Uvolněné desky obložení budou sejmuty a zpět osazeny na nerezové skoby, budou kotveny stejným způsobem jako jsou ostatní desky. Tmelení kamene bude provedeno minerálním tmelem na pískovec. Na závěr budou provedeny scelující barevné retuše. Hydrofobizace kamene bude použita pouze na horní pískovcovou stříšku portálu. Spodní částí portálu není vhodné hydrofobizovat k vzhledem ke vstupu, který je pod úrovní současného terénu, dále hrozí riziko migrace solení do kamene ze zdiva kostela a z okolního terénu.

Boční portál při vstupu na kruchtu

Tento portál je v horní části překladu prasklý, zajištěný kovovou kramlí. Bude provedena revize praskliny, injekce praskliny epoxydovou pryskyřicí a zajištění praskliny nerezovou kramlí. Pravá pata portálu je zcela degradovaná, původní autentický povrch chybí. Pata je prasklá na tři části. Tato spodní část paty portálu bude nahrazena kamennou vložkou, bude provedena výměna paty portálu. Čištění od biologického napadení bude provedeno pomocí regulované tlakové vody za nízkého tlaku. Degradovaný kámen bude konsolidován organokřemičitým zpevňovacím prostředkem. Tmelení kamene bude provedeno minerálním tmelem. Na závěr budou provedeny scelující barevné retuše.

Hlavní portál při vstupu do kostela

Čištění od biologického napadení bude provedeno pomocí regulované tlakové vody za nízkého tlaku. Degradovaný kámen bude konsolidován organokřemičitým zpevňovacím prostředkem. Tmelení kamene bude provedeno minerálním tmelem. Na závěr budou provedeny scelující barevné retuše.

Ve výše uvedeném písemném vyjádření NPÚ se k věci uvádí, že akce z hlediska zájmů státní památkové péče nepoškodí chráněné hodnoty kulturní památky, budou-li splněny následující podmínky:

1. *Nátěr exteriérových omítek bude proveden vápennou nebo nehydrofobní silikátovou barvou. Nátěr interiérových omítek bude proveden hlinkovými (klihovými) barvami nebo barvami na vápenné bázi. Před provedením nátěru dojde k vynesení barevných vzorků dle místa jejich konkrétního určení. Posouzení dosažení shody této barevnosti s barevností okolních ploch bude provedeno v rámci kontrolního dne, a teprve po konstatování zástupce orgánu státní památkové péče, že vzorky odpovídají výše uvedeným vzhledovým požadavkům, lze tyto práce provést jako celek.*

Podmínka se dle názoru NPÚ má stanovit z těchto důvodů: Památková péče preferuje pro daný typ historické stavební památky vždy nátěr fasády vápennou nebo nehydrofobní silikátovou barvou, jelikož tyto typy barev představují pro historické objekty věrohodné materiálové řešení a vhodnější alternativu než např. barvy akrylátové či silikonové, neboť na rozdíl od nich jejich vlastnosti (zejména vzhled, způsob stárnutí i fyzikální charakteristiky) odpovídají historicky používaným nátěrům. Tento požadavek vychází mj. ze zásady věrohodnosti ztvárnění historické fasády dotčené stavby, kdy je třeba respektovat i původní materiálové složení historických nátěrů. Pro stavby, které byly vystavěny na našem území před rokem 1900 a měly původně natírané fasády, nebo byly podstatněji upravovány během první poloviny 20. století, byly historicky používanou nátěrovou hmotou barvy na vápenné bázi nebo později barvy silikátové (nehydrofobizované). Tento fakt by měl být respektován i při vlastní realizaci obnovy nátěru. Jiné materiály by mohly pozměnit podobu fasády stavby a snížit tak její památkovou hodnotu. Pro materiálové řešení nátěru stěn interiérů obecně platí, že k výsledné povrchové úpravě omítaných ploch stavebních památek by měly být voleny technologie a materiály odpovídající původním technologiím a materiálům použitým v předmětných místech. Je třeba, aby výsledná povrchová úprava omítek nátěrem byla provedena historicky adekvátními materiály, tj. hlinkovými (klihovými) barvami nebo barvami na vápenné bázi. K ověření shody barevnosti obnovovaných míst s okolní barevností historickou je nutné vyneset odpovídající vzorky zvolených barev před realizací nátěru. Od provedení posledního nátěru interiéru i exteriéru mohlo dojít v souvislosti s přirozeným stárnutím povrchu omítaných ploch k barevným posunům v sytosti jednotlivých barev, kdy ani původní čísla vzorků barev nebo stávající vzorníkové odstíny barev již nemusí odpovídat jejich současným odstínům na „zestárlém“ povrchu. Tyto rozdíly by pak byly patrné při srovnání obnovených partií fasád s ostatními neobnovovanými. Bez požadovaného vizuálního ověření vzorků barevnosti by tak mohlo dojít i k aplikaci barevností odlišných nátěrů, a tím k poškození vizuálního (estetického) vzhledu celku památky, což je nežádoucí. V dané souvislosti dále upozorňujeme, že při odsouhlasení odstínu nátěru fasády výkonným orgánem státní památkové péče je třeba zajistit přítomnost zástupce odborné organizace státní památkové péče, tj. NPÚ, ú. o. p. v Olomouci, a to v souladu s ustanovením § 29 odst. 3 zákona o státní památkové péči, kde se stanovuje, že obecní úřad obce s rozšířenou působností se při plnění svých úkolů opírá o odbornou pomoc odborné organizace státní památkové péče.

Správní orgán se s podmínkou ztotožnil.

2. *Povrch portálů bude podroben detailnímu průzkumu za účelem prokázání fragmentů historických povrchových nátěrů. Pokud bude prokázána existence fragmentů vrstev barevných nátěrů portálů, budou tyto podrobeny laboratornímu stratigrafickému průzkumu za účelem stanovení historického vývoje jejich povrchových úprav. Zbylé fragmenty barevných nátěrů budou ošetřeny tak, aby zůstaly na povrchu kamene*

zachovány. Jedno paré stratigrafického průzkumu bude odevzdáno orgánu státní památkové péče (odboru územního plánování a památkové péče Magistrátu města Prostějova) a jedno paré odborné organizaci státní památkové péče (NPÚ, ú. o. p. v Olomouci) nejpozději do 60 dnů od provedení obnovy.

Podmínka se dle názoru NPÚ má stanovit z těchto důvodů: Výše uvedená podmínka na provedení stratigrafického průzkumu nátěrů, a jejich zachování, vychází jednak ze zásady šetrnosti v přístupu k dochované historické substanti (tj. nároku na maximálně ohleduplný přístup k dochovanému materiálu při obnově konkrétních částí památky) a zásady bedlivého a diferencovaného prověřování hodnot kulturní památky (tj. nutnosti zjistit skutečné hodnoty, význam a úlohu jednotlivých prvků, každé případné odstranění staršího prvku pak musí být obhajitelné a odůvodněné, návrat odstraněné autentické materie ve většině případů již není možný), jednak ze skutečnosti, že historické fragmenty barevných vrstev dochované na památkách kamenického umění jsou významným nositelem poznání původních a historických povrchových úprav historického sochařského fondu, jako takové by měly být podrobeny odbornému průzkumu a zachovány in situ. Požadavek na jejich průzkum a zachování vychází rovněž z nastupujících změn v restaurátorských přístupech, jež jsou spatřovány v množících se realizacích celoplošných vápenných či lazurních nátěrů exteriérových kamenných prvků. Případné odstranění a zánik těchto fragmentů během restaurování bez patřičného zaznamenání stávajícího stavu průzkumem by vedlo ke ztrátě důležitých údajů, na něž by později bylo možné pouze usuzovat. Ponechání dokumentace pouze u vlastníka památky pak nezakládá jistotu zachování těchto informací do budoucna, proto požadujeme její odevzdání orgánu i odborné organizaci státní památkové péče. **Správní orgán se s podmínkou ztotožnil.**

3. Držitel povolení MK ČR k restaurování, jež bude provádět restaurátorské práce na dotčených portálech, bude držitelem povolení k restaurování nepolychromovaných uměleckořemeslných nefigurálních děl z kamene.

Podmínka se dle názoru NPÚ má stanovit z těchto důvodů: Tato podmínka je uvedena z důvodu, že předmětné portály jsou nepolychromovaným uměleckořemeslným dílem z kamene nefigurálním, a to v souladu s ustanovením § 14 odst. 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, které říká, že obnovu kulturních památek, nebo jejich částí, jež jsou díly výtvarných umění nebo uměleckých řemesel, mohou provádět fyzické osoby na základě povolení MK ČR vydaného podle § 14a. Práce provede restaurátor s platným povolením MK ČR dle třídíku specializací restaurátorských prací, který je přílohou č. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Uvedená podmínka dále vychází z nutnosti konkrétněji specifikovat typ povolení k restaurování (dle třídíku specializací), jelikož tato skutečnost nevyplývá ze zákona, kdy v zákoně obecně stanovená povinnost provádět obnovu kulturní památky, jež je dílem výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi restaurátorem, nespecifikuje přesně, držitel jakého povolení může danou památku restaurovat. Protože předmětné portály je třeba v obecné rovině charakterizovat jako nepolychromovaná uměleckořemeslná nefigurální díla z kamene, obnovné práce může provádět pouze restaurátor s daným typem platného povolení MK ČR.

Správní orgán se s podmínkou ztotožnil.

4. Po skončení práce bude zpracována Závěrečná restaurátorská zpráva (zpracovaná dle ust. § 10, odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších právních předpisů), která bude do 60 dnů po ukončení restaurování odevzdána v jednom paré NPÚ, územnímu odbornému pracovišti v Olomouci k archivaci.

Podmínka se dle názoru NPÚ má stanovit z těchto důvodů: Podmínka zpracování závěrečné restaurátorské zprávy je uvedena v souladu s ust. § 10, odst. 4 vyhlášky

č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších právních předpisů. Podmínka určuje konkrétní časové období, do kdy má být restaurátorská zpráva odevzdána. **Správní orgán se s podmínkou ztotožnil.**

1. Restaurátorské práce musí být provedeny v souladu s ustanovením § 14, odst. 8, a § 14a Památkového zákona restaurátorem – držitelem příslušného povolení MK ČR, specialistou pro restaurování (dle třídíku specializací restaurátorských prací, který je přílohou č. 1 téhož zákona). – Podmínka se stanoví proto, že předmětná památka je uměleckořemeslným dílem, které v souladu s ustanovením § 14, odst. 8 Památkového zákona mohou restaurovat výlučně fyzické osoby na základě povolení MK ČR. Konkrétní typ povolení k restaurování je nutno specifikovat, jelikož ji obecně zákonem stanovená povinnost výslovně neurčuje.

2. Po skončení prací bude zpracována závěrečná restaurátorská zpráva, která bude do šedesáti dnů po ukončení restaurování odevzdána v jednom parě k archivaci v NPÚ. – Podmínka se má dle názoru NPÚ stanovit proto, že „je uvedena v souladu s ustanovením § 10, odst. 4 prováděcí vyhlášky“. – **Správní orgán se s podmínkou neztotožnil, protože se jedná o zákonnou povinnost, kterou jednoznačně a v plném rozsahu stanoví obecně závazný právní předpis.**

Správní orgán se při posuzování žádosti řídil platnými právními předpisy a nařízeními (zejména Památkovým zákonem, jeho prováděcí vyhláškou č. 66/1988 Sb. a Správním řádem), jakož i článkem 35, odst. 3 *Listiny základních práv a svobod člověka*, která je součástí Ústavy České republiky: „*Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.*“

Předložené podklady správní orgán posoudil jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a rozhodl, jak je ve výroku uvedeno: **Navrhované úpravy nepoškodí chráněné hodnoty kulturní památky, budou-li dodrženy stanovené podmínky.**

POUČENÍ

Toto rozhodnutí není podkladem pro stavební řízení ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., O územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (Stavební zákon). Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat odvolání podle ustanovení § 81, odstavec 1, § 83 a § 86, odstavec 1 Správního řádu, a to do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému úřadu Olomouckého kraje, Odboru sportu, kultury a památkové péče, prostřednictvím podání u zdejšího správního orgánu. Odvolání má odkladný účinek. Odvolání musí mít náležitosti dle ustanovení § 37, odstavec 2, a § 82, odstavec 2 Správního řádu. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník řízení dostal jeden stejnopis.

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Ing. arch. Jan Mlčoch v. r.
vedoucí Odboru územního plánování
a památkové péče
Magistrátu města Prostějova

Obdrží:

Římskokatolická farnost Čechy pod Kosířem, IDDS: 2s8vbe3

Národní památkový ústav, Územní odborné pracoviště v Olomouci, IDDS: 2cy8h6t

A/A